

Комунике Управног одбора Савјета за провођење мира

Наглашавајући да провођење Општег оквирног споразума за мир и даље представља темељ за стабилну, сигурну и просперитетну Босну и Херцеговину (БиХ), Управни одбор Савјета за провођење мира (Peace Implementation Council) подсјећа све стране на њихову обавезу да у потпуности поштују Општи оквирни споразум за мир, све његове анексе и одлуке високог представника. Управни одбор још једном потврђује своје неупитно опредјељење за територијални интегритет и темељну структуру БиХ као јединствене и суверене државе, која се састоји од два ентитета. Управни одбор понавља да ентитети немају право на отцјепљење од БиХ и да они правно постоје само на основу Устава БиХ. Управни одбор подсјећа власти у БиХ да је Устав БиХ саставни дио Општег оквирног споразума за мир и да су одлуке Уставног суда БиХ коначне и обавезујуће и морају да се спроводе. Управни одбор још једном потврђује своју пуну подршку високом представнику у обезбјеђењу пуног поштивања Општег оквирног споразума за мир у БиХ и провођењу његовог мандата у складу са Анексом 10 и одговарајућим резолуцијама Савјета безбједности УН-а, што остаје непромијењено. Управни одбор подвлачи да међународна заједница и даље задржава потребне инструменте за осигурање провођења Општег оквирног споразума за мир. Управни одбор Савјета за провођење мира наглашава потребу за пуном имплементацијом програма 5+2, што је и даље услов за затварање Канцеларије високог представника.

Политички директори Управног одбора Савјета за провођење мира састали су се у Сарајеву 7. и 8. јуна 2022. године.

Управни одбор Савјета за провођење мира састао се са представницима цивилног друштва и изразио пуну подршку њиховом раду на заговарању веће одговорности изабраних лидера. Ти лидери нису испунили обећања дата својим бирачима да ће спровести реформе неопходне за унапређење евроатлантских интеграција БиХ, промовисање одрживог економског раста, јачање владавине права и борбу против корупције.

Управни одбор Савјета за провођење мира је поздравио информације које су предочили представници EUFOR-а и NATO-а о одвијању њихових операција. Управни одбор је још једном нагласио важност наставка спроведбе пуног мандата EUFOR-ове мисије ALTEA како би се осигурало мирно и сигурно окружење за провођење цивилних аспеката Општег оквирног споразума за мир.

Са тим у вези, Управни одбор Савјета за провођење мира је констатовао политичку кризу без преседана која пријети стабилности и просперитету БиХ и балканског региона, те позвао босанскохерцеговачке лидере и институције на свим нивоима власти да потврде своју определијељеност за суверену и функционалну БиХ. Политички актери морају да учествују у доброј вјери у свим нивоима власти и избјегавају злоупотребу структура у оквиру подјеле власти; морају да окончају кориштење реторике и поступака који дијеле грађане БиХ; морају да управљају инклузивно, на свим нивоима, уз поштовање свих грађана БиХ; и морају да раде заједно и у сарадњи на провођењу реформи неопходних за осигурање демократске и просперитетне будућности БиХ у оквиру евроатлантске заједнице народа. Управни одбор Савјета за провођење мира наглашава да су сви лидери БиХ одговорни за поштивање Устава Босне и Херцеговине и осигурање имплементације Општег оквирног споразума за мир. Управни одбор изражава одлучност да се ангажује са свим странама и користи све расположиве инструменте – билатералне, мултилатералне или у оквирима пуног мандата високог представника – за заштиту суверенитета, територијалног

интегритета и мултиетничког карактера БиХ, како би се осигурала сигурност и стабилност БиХ, те да би се обезбиједила функционалност и одговорност свих нивоа власти у БиХ.

Управни одбор Савјета за провођење мира позива владајућу коалицију у Републици Српској (РС) да прекине све активности којима се угрожавају државне институције и крши Општи оквирни споразум за мир. То укључује и да се осигура да Закон о лијековима и медицинским средствима РС, којим се отежава приступ здравственој заштити и јединственом економском простору, и који би угрозио усклађивање БиХ са правном стечевином ЕУ (*EU acquis*), не ступи на снагу. Такође је важно да се не предузимају даље активности везане за нацрт закона о успостави високог судског и тужилачког савјета РС.

Управни одбор Савјета за провођење мира поздравља одлуке високог представника од 12. априла, којима је суспендована примјена Закона о непокретној имовини која се користи за функционисање јавне власти РС до његовог разматрања од стране Уставног суда БиХ, те проширен обим забране располагања државном имовином у циљу усклађивања са каснијим одлукама Суда. Управни одбор Савјета за провођење мира такође позива органе власти у Федерацији БиХ (ФБиХ) и њеним кантонима да ускладе релевантне законе са одлукама Уставног суда БиХ о државној имовини. Управни одбор Савјета за провођење мира очекује од органа власти на свим нивоима у БиХ да у потпуности имплементирају одлуке високог представника и обуставе сваку даљу незакониту укњибу државне имовине.

Управни одбор Савјета за провођење мира даје пуну подршку напорима високог представника да се у оквиру Парламента БиХ покрене процес за рјешавање питања државне имовине у складу са одлукама Уставног суда БиХ. Управни одбор Савјета за провођење мира подстиче изабране представнике да се ангажују у доброј вјери на доношењу закона на државном нивоу којим ће да се уреди питање расподјеле имовине између државе и других нивоа власти, што је један од критерија из програма 5+2 за окончање међународне супервизије.

Такође, Управни одбор Савјета за провођење мира апелује на све изабране и именоване представнике у државним институцијама да омогуће и у потпуности учествују у одлучивању у овим тијелима. Управни одбор Савјета за провођење мира позива органе на државном нивоу да испуне своје законске обавезе и усвоје буџет институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2022. годину, чије усвајање већ одавно касни, чиме ће да обезбиједи довољно средстава за институције БиХ, као што су Оружане снаге БиХ, како би оне могле да врше своје функције и пружају услуге грађанима. Управни одбор Савјета за провођење мира позива органе власти у БиХ да се поново ангажују на реформама и без одлагања имплементирају кључне приоритете из Мишљења Европске комисије. Управни одбор Савјета за провођење мира посебно позива органе власти у БиХ да без даљег одлагања донесу законе из области борбе против корупције на државном нивоу: Закон о јавним набавкама, Закон о сукобу интереса и измјене и допуне Закона о високом судском и тужилачком савјету БиХ.

Управни одбор Савјета за провођење мира изражава жаљење што је одлука Савјета министара БиХ од 6. јуна, којом се додјељују средства Централној изборној комисији (ЦИК) БиХ за организацију општих избора 2022. 2. октобра, била како закашњела тако и недовољна. Са намјером да се обезбиједи да грађани могу да остваре своје основно уставно и демократско право да бирају своје изабране представнике, Управни одбор Савјета за провођење мира подржава одлуке које је високи представник донио 7. јуна. Њима се обезбјеђују довољна средства како би ЦИК могао организовати изборе, а истовремено дају и трајна системска рјешења како би се осигурало финансирање избора као и континуирано привремено финансирање институција БиХ у будућности.

Управни одбор Савјета за провођење мира позива све политичке актере да подрже Централну изборну комисију БиХ у организацији општих избора 2022., да се суздрже од било каквог политичког притиска на то тијело, те да обезбиједи благовремено провођење изборних резултата на свим нивоима.

Управни одбор Савјета за провођење мира изражава жаљење што политичке странке, посебно ХДЗ БиХ и СДА, нису биле у стању да постигну споразум о уставним и изборним реформама које су потребне да се врати повјерење грађана, а које су и захтјев из Мишљења Европске комисије о апликацији БиХ за чланство.

Непостизање договора о изборним реформама прије избора ни на који начин не оправдава поновљене позиве политичких странака под окриљем Хрватског народног сабора (ХНС) на институционалну и територијалну реорганизацију БиХ. Управни одбор Савјета за провођење мира напомиње да су свака реторика или једностране акције које нарушавају стабилност и уставну структуру БиХ као једне државе која се састоји од два ентитета антидејтонски те позива све политичке странке да престану са таквим понашањем.

Управни одбор Савјета за провођење мира осуђује стагнацију и нефункционалност у ФБиХ, укључујући и неименовање влада на нивоу Федерације и Херцеговачко-неретванског кантона три и по године након општих избора 2018., што је уставна обавеза, дакле самим тим и обавеза из Општег оквирног споразума за мир. Штавише, предсједник Федерације није извршио своју уставну дужност да именује судије у Уставни суд Федерације, због чега Суд једва да може функционисати док је његов Савјет за витални национални интерес потпуно нефункционалан.

У контексту предстојећег обиљежавања годишњице геноцида у Сребреници, који се догодио у јулу 1995. године, Управни одбор Савјета за провођење мира напомиње да су за тај злочин криви појединци који су га починили, а не читаве етничке групе. Међутим, друштво, политички лидери и институције имају суштинску одговорност да признају оно што се догодило у Сребреници и трајну обавезу да узимају у обзир ове и друге неправде почињене у рату у БиХ 1992.-1995.

Управни одбор Савјета за провођење мира позива све стране да промовишу окружење које погодује помирењу. То захтијева прихватање и признавање чињеница, преношење истине будућим генерацијама, одавање почаст и сјећање на све жртве без

обзира на њихову етничку припадност, рад на лоцирању, проналажењу и идентификацији несталих, те истрагу и кривично гоњење осумњичених који су на слободи. Ово је једини пут у будућност која ће да излијечи ране БиХ и која гарантује праведан и трајан мир између дјеце и унука оних који су страдали и погинули од 1992. до 1995. године.

Управни одбор Савјета за провођење мира похваљује напоре господина Мајкла Скенлана, првог замјеника високог представника и супервизора за Брчко Дистрикт, на промовисању поштивања Дејтонског мировног споразума, у сарадњи са чланицама Управног одбора, остваривању напретка по питању програма 5+2, те креирању реформске динамике у Брчко Дистрикту.

Управни одбор Савјета за провођење мира поздравља господина Џонатана Менутија, који ће да преузме дужност првог замјеника високог представника и супервизора за Брчко Дистрикт.

Управни одбор Савјета за провођење мира одржаће свој сљедећи редовни састанак 6. и 7. децембра 2022. године.